

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.13.36

**Inventaris van het archief van de Koninklijke
Landmacht: Pensioenregisters van Militairen en
Burgerpersoneel, 1813-1927 (1945)**

Versie: 30-03-2022

G.H. de Kinkelder, H.A.J. van Schie

Nationaal Archief, Den Haag 1979

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 11
I. Grootboeken der militaire pensioenen.....	11
A. Officieren, onderofficieren en minderen 1813-1945.....	11
B. Landmacht Reserve 1908-1944.....	13
C. Burgerpersoneel 1848-1890.....	14
II. Registers van voorlopige inschrijving.....	15
A. Officieren, onderofficieren en minderen 1814-1927.....	15
1. Registers van voorlopige inschrijving der voortdurende pensioenen, 1814-1927.....	15
2. Registers van voorlopige inschrijving der tijdelijke pensioenen, 1851-1927.....	16
B. Landmacht Reserve 1908-1927.....	16
III. Hulpregisters.....	18
Aanhangsel: Pensioenregister(s) Zeemacht.....	19
Supplement 1998.....	19

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Pensioenregisters Landmacht

Periodisering:

archiefvorming: 1813-1927

oudste stuk - jongste stuk: 1813-1945

Archiefbloknummer:

D27164

Omvang:

129 inventarisnummer(s)7,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Koninklijke Landmacht

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat persoonsgegevens uit de periode 1813-1927 van gepensioneerden van de Koninklijke Landmacht: staten, klappers en grootboeken betreffende gewone en buitengewone militaire pensioenen van de Land- en Zeemacht, pensioenen voor officieren en onderofficieren, weduwen en wezen, reservisten, arbeidsongeschikt geworden militairen en ambtenaren van het ministerie van Oorlog. Daarnaast zijn er registers bewaard met aantekeningen over pensioenaanvragen en -voordrachten.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Pensioenregisters Landmacht, nummer toegang 2.13.36, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Pensioenregisters Landmacht, 2.13.36, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Reeds vóór 1814 was het gebruikelijk dat aan ambtenaren en militairen een pensioen werd toegekend, indien zij aan bepaalde voorwaarden voldeden. Bij Besluit van de souverein vorst van 24 april 1814 nummer 117 werd deze materie opnieuw geregeld. Het ministerie van Financiën diende een grootboek bij te houden en daarin alle pensioenen in te schrijven. Het verlenen van pensioen geschiedde bij Koninklijk Besluit. Het grootboek werd in vijf afdelingen gesplitst, nl. voor de militaire pensioenen, de militaire weduwen- en wezenpensioenen, de marine pensioenen, de burgerlijke pensioenen en de kerkelijke pensioenen.

In 1819 werd het grootboek gesplitst in gewone en buitengewone pensioenen. Dit hield verband met de splitsing van de staatsbegroting in gewone en buitengewone dienst.

In verband met het bepaalde in artikel 58 van de Grondwet van 1848 diende het verlenen van pensioenen bij wet te worden geregeld. Deze wet kwam in 1851 tot stand (Wet van 28 augustus 1851, S. 129). Bij de wetten van 9 juni 1902, S. 90, en van 17 februari 1922, S. 66, werden de pensioenregelingen verbeterd. De wetten van 6 juni 1905, S. 177, en van 13 juli 1923, S. 356, kenden het recht van pensioen toe aan het reserve-personeel van de krijgsmacht.

Voortdurend pensioen werd toegekend aan officieren na 40 jaar dienst, aan onderofficieren en minderen na 30 jaar dienst en bij ontslag wegens ongeschiktheid. Tijdelijke pensioenen konden verleend worden aan militairen die niet aan deze eisen voldeden.

Opgemerkt zij nog dat de Staat de pensioenen uitbetaalde, zonder dat de pensioengerechtigden ooit hebben bijgedragen in de kosten.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het ministerie van Financiën heeft de pensioenadministratie gevoerd en de grootboeken gehouden. Zodra een aantal met pensioen begiftigden de nodige bescheiden hadden ingeleverd, zond het ministerie een "Staat van gepensioneerden, die de vereiste bescheiden hebben overlegd teneinde ingeschreven te worden in het grootboek der pensioenen" aan het betrokken ministerie en aan de Algemene Rekenkamer.

In de hier beschreven collectie bevinden zich de originele registers (inventarisnummers 3-5, 12-19, 26, 37-45, 48-54, 62 en 127) en de bij het ministerie van Oorlog ingekomen staten van gepensioneerden.

Deze grootboeken en staten zijn vrijwel gelijklopend. In 1927 is de pensioenadministratie grotendeels op kaartstelsel overgebracht.

De registers van voorlopige inschrijving bevatten de namen van gepensioneerden die nog niet in het grootboek zijn ingeschreven. Deze registers zijn gehouden bij het ministerie van Oorlog, evenals (een aantal van) de administratieve hulpregisters. De inventarisnummers 105-120 zijn vermoedelijk afkomstig van de Militaire Pensioenraad.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De pensioenregisters bevatten de volgende gegevens :

- Naam
- Geboorte- of doopdag
- Geboorteplaats
- Rang
- Voormalig legeronderdeel (in de registers van voorlopige inschrijving)
- Besluit waarbij het pensioen is verleend
- Reden van pensionering (registers van voorlopige inschrijving)
- Datum van ingang van het pensioen
- Bedrag van het pensioen
- Woonplaats (bij pensionering)
- Datum van overlijden (grootboek)

zij het ook niet altijd alle en in volgorde.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. GROOTBOEKEN DER MILITAIRE PENSIOENEN

A. OFFICIEREN, ONDEROFFICIEREN EN MINDEREN 1813-1945

- 1-5** Grootboek der gewone militaire pensioenen, nrs. 1-4623, 1814-1843
- 1-3** Grootboek der Gewone Militaire Pensioenen Landmacht, 1814-1843
- 1** Nrs. 1-1800
- 2** Nrs. 1801-3600
- 3** Nrs. 3601-4623
- 4-5** Staten uit het Grootboek Gewone Militaire Pensioenen, 1814-1843
- 4** Nrs. 1-2946
- 5** Nrs. 2947-4623
- 6-7** Klapper op (de staten uit) het grootboek der gewone militaire pensioenen. 1814-1843
- 6** A-L
- 7** M-Z
- 8-19** Grootboek der buitengewone militaire pensioenen, nrs. 1-13538, 1813-1840
- 8-15** Grootboek der Buitengewone Militaire Pensioenen Landmacht, 1813-1840
- 8** Nrs. 1-1800
- 9** Nrs. 1801-3600
- 10** Nrs. 3601-5400
- 11** Nrs. 5401-7200
- 12** Nrs. 7201-9000
- 13** Nrs. 9001-10800
- 14** Nrs. 10801-12600
- 15** Nrs. 12601-13538
- 16-19** Staten uit het Grootboek Buitengewone Militaire Pensioenen, 1813-1840
- 16** Nrs. 1-4167
- 17** Nrs. 4168-8158
- 18** Nrs. 8159-11726
- 19** Nrs. 11727-13538
- 20-21** Klapper op (de staten uit) het grootboek der buitengewone militaire pensioenen. 1813-1840
- 20** A-L
- 21** M-Z
- 22** Staten uit het grootboek der gewone militaire weduwen- en wezenpensioenen, nrs. 1-286,

1814-1839 en 1844

- 23** Klapper op de staten uit het grootboek der gewone militaire weduwen- en wezenpensioenen.
1814-1839 en 1844
- 24** Staten uit het grootboek der buitengewone militaire weduwen- en wezenpensioenen, nrs. 1-899,
1814-1840 en 1860
- 25** Klapper op de staten uit het grootboek der buitengewone militaire weduwen- en wezenpensioenen.
1814-1840 en 1860
- 26-27** Eerste bijboek van de grootboeken der burgerlijke en militaire pensioenen, nrs. 1-742,
1825-1841 en 1856
- 26** Eerste Bijboek van de grootboeken der burgerlijke en militaire pensioenen, nrs. 1-742, 1825-1841 en 1856
- 27** Staten uit het Eerste Bijboek van Buitengewone Pensioenen, nrs. 37...739, 1825-1841
Hierin enkel de militaire pensioenen vermeld.
- 28-30A** Staten uit het Tweede Bijboek van de grootboeken der burgerlijke en militaire pensioenen, nrs. 323...11561,
1840-1868 (- 1880)
Hierin enkel de militaire pensioenen vermeld.
- 28** Nrs. 323 ... 5239
- 29** Nrs. 5240 ... 8977
- 30** Nrs. 8979 ... 11561
- 30A** Tweede Bijboek van de grootboeken der burgerlijke en militaire pensioenen, nrs. 10801-11694, 1867-1882
- 31-45** Grootboek der militaire pensioenen, ingevolge de wet van 28 augustus 1851 (Stbl. 129), nrs. 1-11060,
1851-1910
- 31-39** Grootboek der Militaire Pensioenen Landmacht Wet 1851, nrs. 1-10431, 1851-1899
- 31** Nrs. 1-900
- 32** Nrs. 901-1800
- 33** Nrs. 1801-2700
- 34** Nrs. 2701-3600
- 35** Nrs. 3601-4500
- 36** Nrs. 4501-5400
- 37** Nrs. 5401-6300
- 38** Nrs. 6301-8361
- 39** Nrs. 8362-10431
- 40-45** Staten uit het Grootboek Pensioenen Wet 1851, nrs. 1-11060, 1851-1910
- 40** Nrs. 1-1791
- 41** Nrs. 1792-3495
- 42** Nrs. 3496-5419
- 43** Nrs. 5420-7300

	44	Nrs. 7301-9500
	45	Nrs. 9501-11060
46-47	Klapper op (de staten uit) het Eerste Bijboek, het Tweede Bijboek en het Grootboek 1851.
1851-1910
Verwijst zonder nadere aanduiding naar nummers 1e Bijboek- en vanaf desbetreffende tussenkopjes naar series 2e Bijboek en Grootboek 1851.	
	46	A-L
	47	M-Z
48-59	Grootboek der militaire pensioenen, ingevolge de wetten van 9 juni 1902 (Stbl. 90) en van 17 februari 1922 (Stbl. 66), nrs. 1-15242, 1903-1945	
48-54	Grootboek der Militaire Pensioenen Landmacht Wet 1902 (1922), nrs. 1-15242, 1903-1945	
	48	Nrs. 1-1880
	49	Nrs. 1881-3775
	50	Nrs. 3776-5688
	51	Nrs. 5689-8062
	52	Nrs. 8063-10442
	53	Nrs. 10443-12584, (Wet 1922)
In inv.nr. 53 ook : Militaire Pensioenen Zeemacht, Wet 1851, nrs. 5536-6491, 1896-1908.
	54	Nrs. 12585-15242
55-59	Staten uit het Grootboek der Militaire Pensioenen Landmacht Wet 1902 en 1922, nrs. 1-10390, 1903-1934	
	55	Nrs. 1-2510
	56	Nrs. 2511-4988
	57	Nrs. 4989-8326
	58	Nrs. 8327-9624
	59	Nrs. 9625-10390
60-61	Klapper op (de staten uit) het Grootboek 1902 / 1922	
	60	A-L
	61	M-Z
B. LANDMACHT RESERVE 1908-1944		
62-64	Grootboek der pensioenen van de Landmacht Reserve, ingevolge de wetten van 6 juni 1905 (Stbl. 177) en van 13 juli 1923 (Stbl. 356), nrs. 1-2291, 1908-1944	
	62	Grootboek der Militaire Pensioenen Landmacht Reserve Wet 1905 en 1923, nrs. 1-2291, 1908-1944
63-64	Staten uit het Grootboek der Militaire Pensioenen Landmacht Reserve (Officieren en) Personeel, Wet 1905 (en 1923), nrs. 1-1354, 1908-1933	
	63	Nrs. 1-1112
	64	Nrs. 1113-1354
65	Klapper op (de staten uit) het Grootboek en op het Voorlopig register der	

Pensioenen van de Landmacht Reserve (Officieren/Personeel).

Kolom "Provisioneel Register" verwijst naar inventarisnummer 71 (Voortdurende Pensioenen Reserve-Officieren, nrs. 1-335) en naar inventarisnummer 95 (Voortdurende Pensioenen Reserve-personeel, Wet 1905, nrs. 1-667); kolom "Grootboek" naar de inventarisnummers 62 en 63-64 hierboven en in combinatie met de aanduiding "W. '02" naar de inventarisnummers 48-54 en 55-59.

C. BURGERPERSONEEL 1848-1890

- 66** Staten uit het Grootboek der pensioenen van de burgerlijke ambtenaren van het Departement van Oorlog, ingevolge de wet van 9 mei 1846 (Stbl. 34), met klapper, nrs. 126...8991, 1848-1890
- 67** Staten uit het Grootboek der pensioenen van de werklieden en mindere geëmployeerden van het Departement van Oorlog, ingevolge de wet van 24 juni 1854 (Stbl. 92), nrs. 1...1675, 1854-1890

II. REGISTERS VAN VOORLOPIGE INSCHRIJVING

A. OFFICIEREN, ONDEROFFICIEREN EN MINDEREN 1814-1927

1. REGISTERS VAN VOORLOPIGE INSCHRIJVING DER VOORTDURENDE PENSIOENEN, 1814-1927

- 68-71** Voortdurende Pensioenen Officieren, nrs. 1-7358, 1814-1923
68 Nrs. 1-2727
69 Nrs. 2728-4483
70 Nrs. 4484-6421
71 Nrs. 6422-7358
 Hierin ook: Voortdurende Pensioenen Reserve Officieren, nrs. 1-335, 1909-1927 (voor klapper zie inv.nr. 65).
- 72** Klapper op het register van Voortdurende Pensioenen van Officieren, 1814-1922
- 73** Levenslange Pensioenen Officieren, Wet 1922, nrs. 1-569, 1922-1927
- 74** Klapper op het register van Levenslange Pensioenen van Officieren, Wet 1922
- 75-81** Voortdurende Pensioenen Onderofficieren en minderen, nrs. 1-19043, 1814-1912
75 Nrs. 1-2383
76 Nrs. 2384-5689
77 Nrs. 5690-9340
78 Nrs. 9341-12939
79 Nrs. 12940-15658
80 Nrs. 15659-18447
81 Nrs. 18448-19043
- 82-84** Klapper op het register van Voortdurende Pensioenen van Onderofficieren en minderen. (inv.nrs. 75-81)
82 1814-1841
83 1842-1891
84 1892-1912
- 85-86** Voortdurende Pensioenen Onderofficieren en minderen, Wet 1902, nrs. 1-4684, 1903-1920
85 Nrs. 1-2390
86 Nrs. 2391-4684
- 87** Klapper op het register van Voortdurende Pensioenen van Onderofficieren en minderen, Wet 1902. 1903-1920
- 88-89** Levenslange Pensioenen Onderofficieren en minderen, Wet 1922, nrs. 1-2529, 1922-1927
88 Nrs. 1-1987

89 Nrs. 1988-2529

90 Klapper op het register van Levenslange Pensioenen van Onderofficieren en minderen, Wet 1922.
ca. 1922-1927

2. REGISTERS VAN VOORLOPIGE INSCHRIJVING DER TIJDELIJKE PENSIOENEN, 1851-1927

91 Tijdelijke Pensioenen Officieren Wetten 1851 en 1902, nrs. 1-248, 1854-1927
1) Deels rode, deels zwarte nummering.
2) Hierin ook : Voorlopig tijdelijke pensioenen Reserve Officieren Wet 1905, nrs. 1-20, 1916-1920

92-95 Tijdelijke Pensioenen Onderofficieren en minderen, Wet 1851, nrs. 1-6568, 1851-1908

92 Nrs. 1-1746

93 Nrs. 1747-3636

94 Nrs. 3637-5607

95 Nrs. 5608-6568

Hierin ook :

- Reserve personeel Wet 1905

-Voortdurende Pensioenen, nrs. 1-667, 1908-1927 (klapper zie inv.nr. 65)

-Tijdelijke Pensioenen, nrs. 1-10, 1916-1927

- Ontslag onder Erkenning van Recht op Pensioen Reserve Personeel, 1905, nrs. 1-191, 1908-1923

96 Klapper op het register van Tijdelijke Pensioenen van Onderofficieren en minderen, Wet 1851

97-98 Voorlopig tijdelijke (rode nrs.!) en Tijdelijke Pensioenen Onderofficieren en minderen, Wet 1902 (en 1922?), nrs. 1-3231, 1903-1927

97 Nrs. 1-2263

98 Nrs. 2264-3231

99 Klapper op het register van Voorlopig tijdelijke en Tijdelijke Pensioenen van Onderofficieren en minderen, Wet 1902 (en 1922).
ca. 1902-1927

B. LANDMACHT RESERVE 1908-1927

71 Voortdurende Pensioenen Reserve Officieren, Wet 1905, nrs. 1-335, 1909-1927

65 Klapper op het register van Voortdurende Pensioenen van Reserve Officieren, Wet 1905 (kolom : provisioneel register)

95 Voortdurende Pensioenen Reserve Personeel, Wet 1905, nrs. 1-667, 1908-1927

65 Klapper op het register van Voortdurende Pensioenen van Reserve Personeel, Wet 1905 (kolom : provisioneel register)

-
- 91** Voorlopig tijdelijke Pensioenen Reserve Officieren, Wet 1905, nrs. 1-20, 1916-1920
- 95** Tijdelijke Pensioenen Reserve Personeel, Wet 1905, nrs. 1-10, 1916-1927
- 95** Ontslag onder erkenning van Recht op Pensioen Reserve Personeel, Wet 1905, nrs. 1-191, 1908-1923

III. HULPREGISTERS

- 100-104** Aantekeningen inzake pensionering van officieren,
1914-1927
- 100** 1914-1918,
met klapper
 - 101** 1918-1919,
alfabetisch ingericht
 - 102** 1919-1922,
met klapper
 - 103** 1922-1924,
met klapper
 - 104** 1924-1927,
met klapper
- 105-118** Aantekeningen inzake pensioenaanvragen en -voordrachten,
1897-1927
- 105** 1897-1903
onderverdeeld in diverse rubrieken, met naamklapper op het geheel.
 - 106** 1 januari 1904-1910
ingericht als bij 105.
 - 107** (1 mei) 1910-1913
ingericht als bij 105.
 - 108** 1 augustus 1913-1915
alfabetisch ingericht.
 - 109** (1) april 1915-c. mei 1916
met klapper.
 - 110** (11) mei 1916-medio juli 1917
met klapper.
 - 111** juli 1917-september 1918
met klapper.
 - 112** september 1918-september 1919
met klapper.
 - 113** augustus 1919-januari 1921
met klapper.
 - 114** januari 1921-oktober 1922
met klapper.
 - 115** oktober 1922-februari 1924
met klapper.
 - 116** februari 1924-april 1925
met klapper.
 - 117** april 1925-juni 1927
met klapper.
 - 118** juni-december 1927
met klapper.
- 119-120** Administratie inzake Pensioen-reclames,
1897-1927
- 119** 1897-1926
alfabetisch ingericht.
 - 120** 1926-1927
met klapper.
- 121** Administratie inzake kortingen en inhoudingen op militaire pensioenen t.b.v.
derden,
ca. 1908-1927
met klapper.

- 122-123** Administratie inzake verlening van gratificatiën aan (nabestaanden van) (gepensioneerde) militairen, 1912-1921
- 122** Administratie inzake verlening van gratificatiën aan (nabestaanden van) gepensioneerde militairen, alfabetisch ingericht. 1912-1921
- 123** Administratie inzake gratificatiën verleend op grond van het Koninklijk Besluit van 9 augustus 1919, nummer 76, aan weduwen van (gepensioneerde) militairen, alfabetisch ingericht, letter A-M. 1919-1921
- 124** Register van wegens lichaamsgebreken ontslagen militairen, alfabetisch ingericht. 1 januari 1907-1 januari 1916
- 125-126** Naamklappers op onbekende registers.
- 125** "2e klapper op de registers van ingekomen stukken betreffende Gratificatiën, Medailles, Stamboeken van Officieren en Huwelijken van Officieren," 1916-1927
Verwijst naar nummers tussen 2000 en 4400; letter A ontbreekt, letter B nummers vanaf ca. 3200.
- 126** ,
Naamklapper
- in lopend handschrift, verwijzend naar nummers "Grootboek" tussen 12000 en 24000 (betreft burgerambtenaren van het departement van Oorlog);
- in blokschrift, verwijzend naar exhibita uit de jaren [1921-1925] (beroepsaanduidingen zijn moeilijk met het militaire in verband te brengen).

AANHANGSEL: PENSIOENREGISTER(S) ZEEMACHT

- Gewone Militaire Pensioenen Zeemacht, nrs. 1 - 1091, 1814-1849
Het oude inventarisnummer 127 is overgebracht naar 2.12.38 als inventarisnummer 40.
- Klapper op fiches op voornoemd register
Het oude inventarisnummer 128 is overgebracht naar 2.12.38 als inventarisnummer 41.
- 53** Militaire Pensioenen Zeemacht, Wet 1851, nrs. 5536 - 6491
1896-1908

SUPPLEMENT 1998

- 127** Register van toegekende renten en weduwenpensioenen aan onderofficieren (801-1215), 1869-1927